

Vest- Viken vannregion

Buskerud fylkeskommune

Vår ref.:
22/06779

Deres ref.:

Brevdato:
28.4.2025

Høringsuttalelse – Hovedutfordringer og forslag til planprogram for regional vannforvaltningsplan, Vest-Viken vannregion

Bakgrunn

Forslag til planprogram og forslag til konsekvensutredning for arbeidet med å oppdatere regionale vannforvaltningsplaner for 2028-2033 er lagt ut på høring. Dokumentet om hovedutfordringer i vannregionen er lagt ut på høring samtidig. Vi gir i denne høringsuttalelsen en samlet tilbakemelding.

Innspill

Vannregionmyndigheten stiller noen konkrete spørsmål de ønsker tilbakemelding på gjennom høringen.

Planprogrammet:

- Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet?
- Er det viktige tema eller utredninger som mangler i planprogrammet?
- Har dere forslag til forbedringer til planprogrammet?
- Har dere innspill til det foreslåtte programmet for utredning av konsekvenser for miljø og samfunn (KU)?
- Har du eller din organisasjon innspill til tema som bør få forsterket oppmerksomhet, vurderes og/eller utredes i arbeidet?

Hovedutfordringsdokument:

- Er miljøtilstanden og påvirkninger riktig beskrevet? Finnes det data hos sektormyndigheter eller lokal/erfaringsbasert kunnskap som kan bidra til en enda bedre beskrivelse?
- Er alle interesser av betydning ivarettatt? Er det interesser av betydning som ikke omtales?
- Har du eller din organisasjon/bedrift/myndighet innspill til prioriteringer eller andre momenter til det videre planarbeidet?
- Er de nødvendige virkemidlene på plass for å gjennomføre tiltakene det er behov for?

Flere av disse spørsmålene er relativt like, så vi vil i det nedenstående slå sammen enkelte av spørsmålene.

Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet?

Planprogrammets kapittel 9 gir en god overordnet beskrivelse av planprosess, fremdrift og medvirkning. Etter vår mening er det imidlertid litt lite konkret angående når og hvordan de enkelte aktørene skal delta i arbeidet.

Flere sentrale myndigheter som NVE og miljødirektoratet er ikke nevnt, og det kunne etter vår mening vært nyttig om planprogrammet konkretiserte hvordan det er tenkt at disse skal bidra i arbeidet.

Kommunene har en svært sentral rolle i gjennomføring av vannforvaltningsplanene, samtidig som tidligere erfaring viser at vannforvaltningsplanene i stor grad mangler god forankring i kommunene. Det er derfor uheldig at kommunene, etter hva vi kan se, ikke er nevnt i det hele tatt i kapittelet om medvirkning. Dersom tanken er at kommunene er representert inn i arbeidet gjennom vannområdene, bør dette nevnes spesifikt.

Er det viktige tema eller utredninger som mangler i planprogrammet? Har du eller din organisasjon innspill til tema som bør få forsterket oppmerksomhet, vurderes og/eller utredes i arbeidet?

Etter vår mening bør introduserte arter og sykdommer (fremmede arter) få forsterket oppmerksomhet i det videre arbeidet. Det er største påvirkning i vannområde Randsfjorden og en betydelig påvirkning i Vest-Viken som helhet. Vi har et stort behov for statlige/regionale avklaringer og samkjøring knyttet til mulig tiltaksarbeid og hvordan vi på generelt grunnlag skal forholde oss til fremmede arter i tilstandsklassifiseringen.

Det er positivt at det i forslag til planprogram understrekes at regional vannforvaltningsplan og tiltaksplan for Oslofjorden må ses i sammenheng. I den forbindelse har vi lyst til å trekke frem et behov for mer kunnskap og tydeligere signaler knyttet til nitrogenavrenning og -påvirkning på både ferskvann og saltvann. Det er kjent at kransalgessjøene, som vi har mange av i vårt vannområde, er sensitive for høye nitrogenverdier, men det er fosfor som tradisjonelt har hatt hovedfokus i ferskvannsforekomster. Med tanke på at vi måler svært høye N-konsentrasjoner (langt over grensen for svært dårlig tilstand) i mange av våre vassdrag, etterlyser vi at planprogrammet trekker fram behovet for mer fokus på betydningen av nitrogen både på lokale vannforekomster inne i landet og i Oslofjorden. Et tydeligere signal og bedre virkemidler for å begrense nitrogenavrenningen kunne vært ønskelig.

Ellers er det vår oppfatning at man kommer innom mange svært viktige temaer i avsnittet «Faktorer som påvirker måloppnåelsen» på side 10. Vi forventer at det går dypere inn i disse utfordringene i det videre planarbeidet, og at det ses konkret på hvordan dette kan løses eller forbedres. Etter vår mening mangler et sentralt punkt på listen, nemlig mangelfull mulighet for finansiering av miljøtiltak, eksempelvis vassdragsrestaurering. Det bør settes fokus på at dagens statlige tilskuddsordninger er tannløse og uten ambisjoner sammenlignet med det nasjonale målet for vassdragsrestaurering og målene fastsatt i vannforskriften. Som følge av dette ligger utallige prosjekter på is i påvente av finansiering.

Har dere forslag til forbedringer til planprogrammet?

Etter vår mening burde planprogrammet vært innledet med en kort beskrivelse av vannregionen og et kart for å plassere vannregionen geografisk. Vannregion Vest-Viken er ikke et begrep som nødvendigvis er kjent blant menigmann eller i aktuelle høringsinstanser, og man må helt til side 12

(kart) og sidene 15-18 (kort beskrivelse av vannregionen) for å få oppklart hvilke geografiske områder plandokumentene omhandler.

Har dere innspill til det foreslåtte programmet for utredning av konsekvenser for miljø og samfunn (KU)?

Det fremstår litt uklart hva og på hvilket nivå konsekvensutredningen skal gjennomføres. Innledningsvis stilles det spørsmål om hva planen vil bety for miljø og samfunn, i hvor stor grad planen vil bidra til beskyttelse og forbedring av vannmiljø og hva planen vil bety for viktige sektorer og næringer. Senere trekkes det frem at konkret vurdering av konsekvenser for miljø og samfunn vil komme senere, i forbindelse med sektormyndighetenes gjennomføring av tiltak. Det er derfor litt uklart hvordan konsekvensutredning er tenkt gjennomført og hva det er tenkt at den skal bidra med av nyttige opplysninger.

Er miljøtilstanden og påvirkninger riktig beskrevet? Finnes det data hos sektormyndigheter eller lokal/erfaringsbasert kunnskap som kan bidra til en enda bedre beskrivelse? Er alle interesser av betydning ivaretatt? Er det interesser av betydning som ikke omtales? Har du eller din organisasjon/bedrift/myndighet innspill til prioriteringer eller andre momenter til det videre planarbeidet? Er de nødvendige virkemidlene på plass for å gjennomføre tiltakene det er behov for?

Hovedutfordringsdokumentet er gjenkjennbart og representativt. Som tidligere nevnt savner vi oppmerksomhet på innførte arter og tilhørende problemstillinger knyttet til tiltaksarbeid og klassifisering.

På generelt grunnlag er det fortsatt behov for bedre kunnskapsflyt og -formidling, gjerne med utgangspunkt i vann-nett. Et konkret eksempel kan være et kartlag over vandringshinder/-barrierer inn i vann-nett, slik at det blir lettere å finne nødvendige tiltak samt lettere å georeferere punkttiltak som nå kun ligger på vannforekomsten.

Vi har tidligere påpekt at økonomi er en direkte begrensning for tiltaksgjennomføring av store tiltak, særlig knyttet til vassdragsrestaurering. Hydromorfologi er en avgjørende faktor for å lykkes med arbeidet etter vannforskriften og regional vannforvaltningsplan. Dette er noe vi håper kan belyses gjennom planarbeidet.

Ole Martin Sagengen
Styringsgruppeleder
Vannområde Randsfjorden

Håvard Lucasen
Daglig leder
Vannområde Randsfjorden

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer